

MÖRTEN

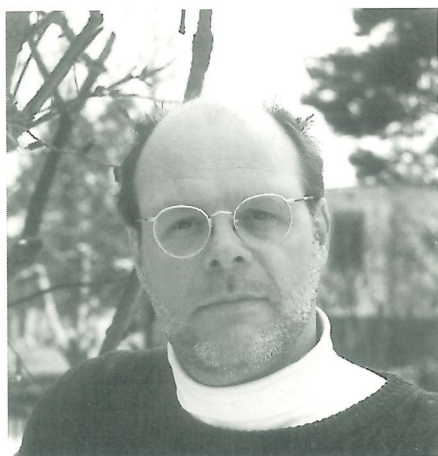
1999 ÅRG. 28

Jubileum 75 år

MEDLEMSBLAD FÖR EKENSBERGS BÅTSÄLLSKAP

"Ordis" funderar

Gillis Grafström tog OS-guld i konståkning och Puccini dog. Men det hände viktigare saker än så år 1924 - EBS bildades. Nu står följaktligen Jubileumsåret - det sjuttiofemte - för dörren. Det skall inte gå spårlöst förbi.

Det verkliga jubileumsevenemanget är "jubileumssegling med avec" den 5 juni, till vilken alla skall känna sig varmt välkomna. Grytor och roddisar skall självfallet inte låta sig avskräckas. Som alla våra evenemang är det hela Sällskapets angelägenhet och detta är allas vår chans att hylla en osedvanligt vital sjuttiofemåring.

På annat håll i Mörten finns för övrigt

en utveckling om våra kappseglingar och de priser som hör till dem. Men hur skall vi förvalta dem? Har ni idéer om detta eller annat så hör gärna av er - rakt över disk, telefonledes eller kanske via brevlådan i verkstaden. Av prislistan för 1998 års Mauritz Minne att döma kan ju vem som helst vinna vår förnämsta tävling - det är väl uppmuntrande?

Omsättningen av folk på centrala poster i Sällskapet har varit osedvanligt stor de senaste åren. Står vi männe inför ett generationsskifte? Det ser onekligen ut så. "Åldern" talar ju inte heller för flera av oss i styrelsen.

Ja, det är många som jobbat i årtal för Sällskapet och allas vårt bästa. Så länge vi är en ideell förening - d v s för all framtid - så kommer vi alltid att vara beroende av bra funktionärer och gemensamt arbete. Under de närmaste åren har alla och en var att ta en funderare på vem som skulle kunna passa till vad och ta ett snack med valberedarna.

Utgår ifrån att det är fler som känner sig manade att ta ett handtag - det har vi för övrigt alla skrivit under på i och med att vi en gång singlar in ansökan om medlemskap.

Lasse

Namn & Nytt

Vi har nytt folk i hamngruppen; *Joakim Caryll* samt *Hanssönerna Mats och Per*. Joakim skall dessutom parta på hamnkaptenssysslan med nyvalde HK *Ronny Sundberg*.

Kul att se att flera som rätt nyligen anträt sällskapet - utan att tveka - kastar sig in i de jobben

I ungdomssektionen har *Lars Forsberg* har tagit över rodet. Detta efter Anders Widerberg, som slitit med uppgiften i sex år, under vilka verksamheten expanderat och gett mycket goodwill inte minst till Sällskapet som sådant.

Sällskapet framför sitt varma tack till Anders och avgående hamnkaptenen Billy som basat över hamn och varv i fyra år.

Vi vill i det sammanhanget passa på att tacka Benke Eriksson, Bosse Dahlquist och Bosse Karlsson som lämnat hamngruppen.

Vi har också ett tiotal nya seniormedlemmar att stötta och ett tjugotal juniorer som blivit fullvärdiga medlemmar - allt enligt principen ett sällskap, ett medlemskap och ett och samma intresse att göra nåt bra.

Red

Red noterar att Benke Eriksson har varit med i hamngruppen i hela nio år och dessutom hunnit med att vara hamnkaptent i fyra år - intalad till sistnämnda uppdrag av herrar Rönström, Niklasson och Forslund en skön sensommarkväll i nådens år 1986. - Du Benke, det lär i vart fall inte dessa tre ha ångrat. Att han varit revisor i många år dessförinnan, höll red så när på att missa. Nu har han bara två uppdrag kvar; ordförande i julgranskommittén (på livstid) samt "förrådare" med rätt att disponera låst utrymme. Dessutom blev han av årsmötet 1998 kallad till hedersmedlem i Ekenbergs Båtsällskap. Detta med ialles 27 medlemsår och åtminstone 15 år i förtjänstfull befattning i Sällskapet.

- Vi ses på redan i Liverpool eller i arresten i Grimsby.

Red

Hedersmedlemmen Bengt Sixten Eriksson prövar fiskelyckan på Mörtvikens is.

Håll utkik efter den här killen, Per Hansson
- ingår i hamngruppen.

75:e ÅRSPROGRAMMET FÖR EBS Jubelåret 1999

Vårmöte	torsdag	15 april kl.19.00
1:a sjösättning	lördag	24 april kl.08.00
2:a sjösättning	söndag	25 april kl.08.00
3:e sjösättning	lördag	1 maj kl.08.00
4:e sjösättning	söndag	2 maj kl.08.00
5:e sjösättning med sjösättningsbankett på hamnplan	lördag	8 maj kl.08.00
6:e sjösättning (reservdag)	lördag	8 maj kl.16.00
Städning, obligatorisk närvaro	söndag	9 maj kl.08.00
Pingsteskader	torsdag	20 maj kl.18.00
Sillknyttis på Jungfruholmarna med jubileums-kappsegling	lördag	22 maj - måndag 24 maj
Styrelsemöte	lördag	5 juni
	torsdag	17 juni kl.18.30

EBS's 75:e sommar

Kräftkalas och ungdomsläger	fredag	20 aug - sönd. 22 augusti
Mauritz minne, kappsegling	lördag	11 september
Götas korv & paketkör	lördag	18 september
Styrelsemöte	torsdag	23 september kl. 18.30
Fraplockning, obligatorisk närvaro	lördag	25 september kl. 09.00
1:a upptagning	lördag	2 oktober
2:a upptagning	söndag	3 oktober
3:e upptagning	lördag	9 oktober
4:e upptagning	söndag	10 oktober
5:e upptagning	lördag	16 oktober
6:e upptagning	lördag	23 oktober
Sista boj- och bomupptagning	lördag	30 oktober kl. 24.00
Årsmöte	torsdag	11 november kl. 19.00
Årsfest	lördag	20 november kl. 18.00
Sista dag för tackning av båtarna	tisdag	30 november
Lucia-knyttis i klubbhuset	lördag	11 december
ÖVRIGT		
Jungfruvalsen	lördag	29-30 maj
Götas ungdomsläger	torsdag	10-13 juni
Götas kräftkör	lördag	14-15 augusti

AVGIFTER 1999

Årsavgift	125:-
Pensionär	60:-
Junior	60:-

Hamnavgift 400:-/m bredd,
Minimibredd 1,8 m (720:-)

Uppläggningsavgift 48:-/m²

Extra sliptagning 50:-

Avgift för:

Ej upptagen boj/bom	300:-
Ej fullgjort arb.pass	300:-
Ej fullgjort vaktpass	500:-
dessutom nytt pass	

Hamnhyra för medlem utan
båtplats 20:-/breddmeter och
vecka.

Vimpel 30:-

Nya elskåp

Under våren kommer nya elskåp att sättas upp på hamnplan. För att höja elsäkerheten kommer dessa skåp att vara utrustade med jordfelsbrytare. Detta innebär att alla kablar och elmaskiner som används måste vara i gott skick för att inte lösa ut jordfelsbrytaren. Kom därför ihåg, om jordfelsbrytaren löser ut är det du eller din skåpgranne som har taskiga grejor.

Avgående och pågående hamnkaptenerna, Billy Björkman och Ronny Sundberg.

En söndag i mars

Dannes årliga pimpeltävling

Som framgår av förstasidan på årets "Mört" samlades en hel del fiskare och andra på Mörtvikens is en söndag i mitten av mars. Det hela var ett samarrangemang av Daniel Ekman och Ungdomssektionen. Ett trettiotal barn och vuxna samlades på isen för att fånga Mörtvikens "gammalgädda". Storfiskaren Tryggve borrade alltid fyra hål tätt intill varandra för att vara säker på att få upp den. Andra ägnade sig mer åt att "snacka" upp fisken ur sjön. Ytterligare en professionell sport-fiskare förutom Tryggve och Danne hade denna dag sökt sig till hamnisen. Det var Einar Andersson, känd sportfiskare kring Mälaren. Innan tävlingen började gick de flesta en tipspromenad som Kerstin Fredriksson hade ordnat.

En "rookie" dök denna dag upp och smög varsamt ut och liksom i smyg borrade upp ett hål ute vid bryggnocken. Det var Bengt Sixten Eriksson som fått ärva en pimpelutrustning av sin farbror. Skulle han dra proffsen vid näsan, denna dag? - Hur gick det då? Jo, tätplaceringarna delades av både proffs och amatörer.

Här kommer resultatet:

1. Daniel Ekman 800 g
2. Klara Niklasson 260 g
- 2 Einar Andersson 260 g
3. Arvid Forsberg 60 g
4. Övriga

Ungdomssektionen vill framföra sitt stora tack till Danne för en fin dag som uppskattades av både gammal och ung.

Vissa fick fisk - andra inte

Daniel Ekman, arrangör av EBS-nappet

A - Pelle till höger, Gösta Andersson till vänster - i Herrestaviken.

Till Minne "A - Pelle"

En av våra största profiler genom åren, Arne Pettersson, har lämnat EBS för alltid. Arne, som var född på Högmarsö i Roslagen, flyttade med sina föräldrar till Ekensberg när han var 3 - 4 år. Vid sin bortgång var Arne, som blev medlem i EBS den 3 maj 1938, sällskapets äldsta medlem i antal medlemsår räknat.

När han blev medlem ägde han och Rune (Putte Pråmas) Andersson en liten öppen motorbåt som hette Fia. Sedan dess har Arne och Maj haft ett antal fina träbåtar med puts och finish.

Redan som skolgrabb blev Arne min och andra grabbars idol när han, som den stora stjärnan två år i rad hemförde skolmästerskapet i bandy till "Universitetet" vid Blommensberg. Jag fick senare förmånen att under många år spela ihop med Arne i Gröndals IK:s A-lag. Vilka härliga och roliga minnen, med Arne som den store dirigenten både på och utanför bandyplanen.

I EBS var Arne den givne lekledaren för både barn och vuxna. Han roade och skojade - sjöng och spelade. Han var också, trots att han var en hängiven "grytgubbe", ofta anlita som fördäcksgäst vid regattor och gubbseglingar.

Saknaden och tomrummet efter Arne är mycket stort. För mig och många andra i EBS, vilka hade förmånen att känna Arne som en ärlig kamrat och trogen vän, känns saknaden mycket stor. Vi EBS-are kommer alltid att minnas Arne med stor glädje och tacksamhet.

Åke Larsson

Våra ungdomar delar med sig av sitt seglingskunnande på Lindholmen.

Våra EBS-ungdomar har nu för andra året i rad varit ute på Lindholmen för att hjälpa till på det dagkollo som arrangerats för ungdomar, huvudsakligen från förorter norr om stan. Båtarna har varit med till glädje för alla. Här ger Urban Alvring en kort rapport.

Blåbandföreningen arrenderar Lindholmen sedan 1993. Tidigare hyrde Frisksportarna och tidigare ändå, 1880-1924, hade hovurmakare Linderöth ön som privat sommarö med fyra sommarhus. Två av husen kom från Stockholmsutställningen 1897, likaså Linderöths dass, som i själva verket är utställningens biljettkiosk.

Blåbands visioner för ön förverkligas, upprustning av husen, konfirmationsläger och dagkollo sker redan nu. Framöver blir det kanske vandrarhem och väffelservering. Mälarens sjötrafik lägger till vid öns nya ångbåtsbrygga.

Blåbandarna har ingen sjötradition och det är imponerande att de har bosatt sig på en vattenomgärdad holme. Samtidigt som nybyggarna etablerat sig har våra seglare i Ekensbergs ungdomssektion blivit allt duktigare. Vi har förenat dessa två sällskap, där vi tillsammans sprider lite trevligheter.

Under tre somrar har våra unga skeppare i optimistjollesegling stått för introduktion i segling med jämgamla dagkollobarn från Södra Järva och Hägersten. Liljeholmens stadsdelsförvaltning har fr.o.m. -98 satsat på dagkolloverksamhet och samarbetat med Blå Band. Många av barnen har aldrig tidigare suttit i en båt. De nya seglarna har provat att både skota och styra jollarna. De har också kört lilla motorbåtsslingan med följbåten. Det svåraste momentet i motorbåtskörning är att dra igång utombordaren med startsnöret, tungt att pröva på.

Vi bjuds efter övningarna på en härlig lunch med exotisk och orientalisk mat, sist var kocken turkisk. Lunchplatsen är en av de vackraste, med utsikt över Mälaren, i förgrunden det gamla lusthuset med badhus strax bredvid. Om det också kommer en gammal

ångbåt förbi, är det lätt att få en känsla av Mälaren från sekelskiftet.

Vi har också blivit bjudna att beskåda dans och sånguppträdande från andra länders kulturer.

Det är givet att våra skeppare har blivit mycket uppskattade av både dagkollobarnen och av Blå Bands ledare.

Ungdomssektionen 1997

Att segla är toppen. Med en så bra seglarledare som Berit är det alltid roligt. Vi har lärt oss massor av nya saker under det gångna seglaråret. Två gånger fick vi segla runt Lindholmen.

En gång gick vi i land där och ledarna hade fika med till oss.

Sommarläger

Det var härligt varmt i vattnet. Vi tränade på att välta. Vi hade tränat på det under hösten men nu var det ett tag sedan. När jag lyckades att välta och få båten på rätt köl igen var jag inte rädd att ge mig ut på match race i hårda vindar. Vi var tre stycken i min grupp Svanen som slogs om första platsen. Det var spännande och jag vann.

Cecilia Engelbert - Svanen

Fler leder i öster

Det är inte utan att en och annan Ålandsresenär har sneglat på den "genväg" som här presenteras av Svante Sjöberg. Redaktören köpte till och med ett sjökort en gång täckandes områden som behandlas i artikeln. Men modet svek då återfärden från Kökar skulle påbörjas. Leden är en höjdare för alla som tröttnat på att alltid passera Degerby för att ta sig vidare österut.

I förra Mörten beskrev jag en led på norra Åland. Den här gången väljer vi en genväg till Kökar söder om Föglö.

Söder om Degerby på Åland går en 2,4 meters lotsled in mellan Flisö/Föglö och Degerö ut mot Kökar. En förträfflig led – om din mast är lägre än 4 meter. För här som på så mångt annat ställe på Åland finns sedan några decennier en bro. Om man kommer från Sverige övernattar man ofta i naturhamnarna vid Sommarö innanför Storklubbs sjöbevakningsstation. Skall man vidare mot Kökar och Utö är den enda vägen inomskärs norrut genom Embarsund men det finns en annan väg. Jag har själv ännu inte haft tillfälle

att gå den men jag har själv sett andra göra det och leden finns väl dokumenterad bl.a. i Sjöbjörnarnas oåtkomliga farledsbeskrivning. Jag väljer att beskriva den på samma sätt som i denna d.v.s. från Kökar västerut mot Ledfjärden och Ledsund.

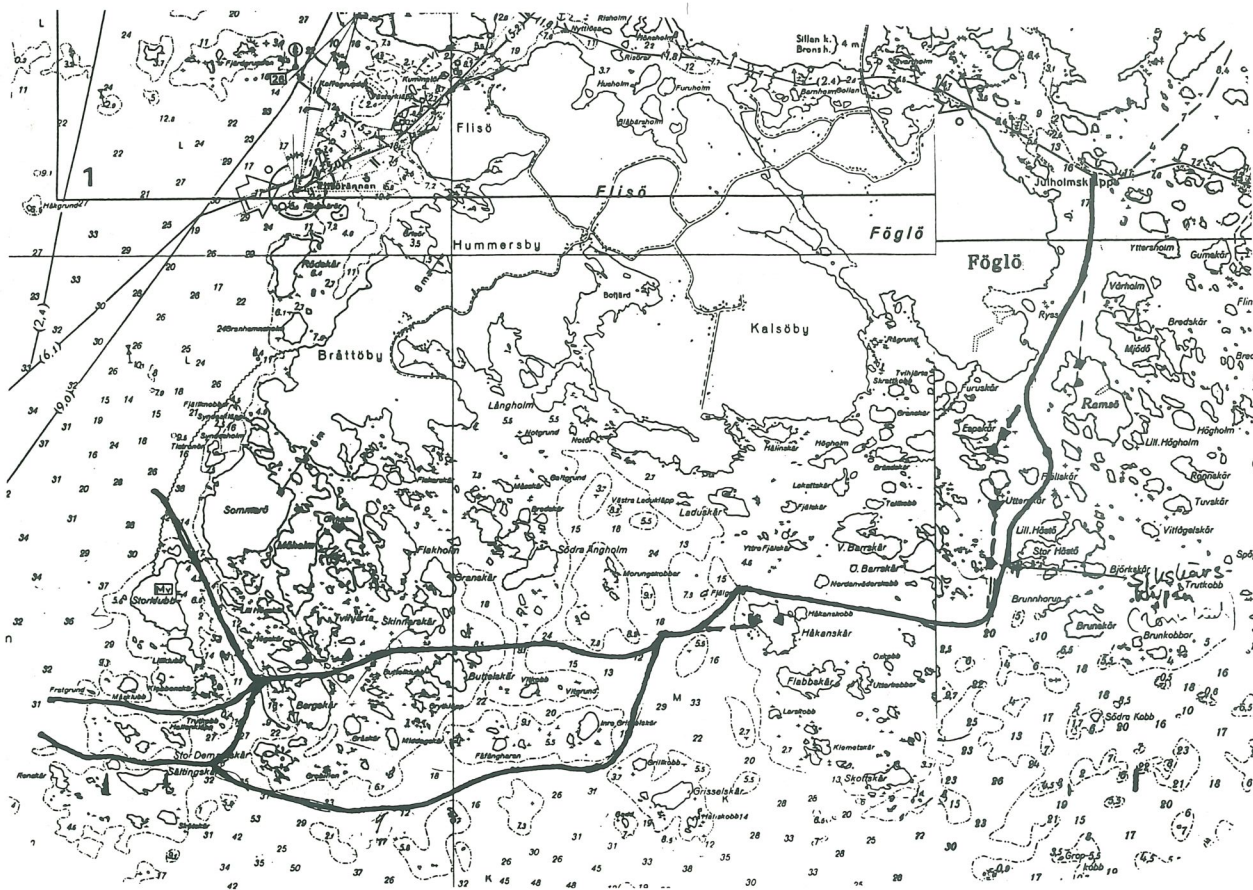
Ost om Karlbylandet på Kökar delar sig lotsleden. En led, den en segelbåt på väg mot Sverige normalt väljer, går norrut mot Husö. Vi väljer i stället den led som grenar av sig mot NV in mot Degerölandet. Efter c.a.13 NM har vi kommit fram till infarten till sundet mellan Föglö och Degerö. Vid fyren s. Jutholmskläpparna passerar man en syd om leden belägen kobbe som har ett vitt kummel pyntat med en sydremmare. Kort därefter lämnar vi leden och girar BB till 191° in i en enslinje som ligger på Ramsö. Detta märke liksom de följande består normalt av vita trianglar. *Det är inte säkert att alla märken finns, de är privatprickar.*

Man bör passa sig för bränningen SO om Ryssholmen. Gå mot enslinjen på Espskär och gira BB in i sundet mellan Fällskär och Hästö. Efter att ha passerat Sikskärskläpparna, där enstavlan som

leder söderut samt motsvarande övre märke på Utterskär saknas, girar du, tvärs Brunnharun, SB och går in i ung 290° norr om Håkanskobb. Du bör se upp med grund NO om den lilla namnlösa ön NV om Oxkobb.

På NO udden av Håkanskär finns ett kummel. Gå sedan in i enslinjen som leder väst från Håkanskär. Bäge märkena ligger på denna ö. Den övre är en gul fläck. Håll ut åt syd när du passerar grundflaket söder om Morungskobbarna och gå sedan in i enslinjen igen. Linjen har även märken på den västra sidan vid Tvi hjärta. Dessa är två gula tavor. Du bör helst ta ut en kompasskurs när du säkrat din observation mot något av tavelparen. Leden går nu in i sunden norr om Bergskär och mynnar i det välmätta faret som leder upp mot Sommarö och de fina hammöjligheter som finns där. De kommer jag att beskriva i nästa Mört.

Första gången man går leden bör man nog gå från väster till öster och gå sent på em. Leden verkar väl värd att befara, särskilt om man vill finna naturhamnar som ingen annan besöker.

SEGLA INTE TILL GOTSKA SANDÖN - men res gärna dit på annat sätt

Gotska Sandön – den ö man skymtar på flyget till Visby eller den strandlinje man seglar förbi på behörigt avstånd under Gotland Runt lockar nog många till ett besök, inte minst på grund av sin otillgänglighet. Ett ställe man skulle vilja besöka men dit man aldrig kommer berättar Svante Sjöberg om här.

För min del började det hela med att jag 1985 var uppe med jobbet i Grisslehamn. För att insupa även lite kultur hade jag ordnat ett besök på Albert Engströmmuseet. Engström har beskrivit ön vid många tillfällen i ord och bild – hans böcker om ön är fortfarande läsvärda inför en resa dit trots att de skrevs på 20-talet. Engström var ofta där, dels av eget intresse, dels därför att fyrmästaren på ön var svärfar till ett av hans barn. På museet fick ett par av oss idén att åka dit. Nu gick det inte att ordna samma år, kön var lång, men redan nästa vår åkte vi över till ön med en ombyggd landstigningsbåt som trafikerade sträckan Nynäshamn – Gotska sandön – Fårön. Numera lär en större båt sköta trafiken.

Vi var på ön från fredag morgon till söndag em. Det kändes som för lite tid. Egentligen borde man ströva runt på ön en vecka. Man har tre sätt att bo, i eget tält, i oeldad barack eller i enklare turiststuga. Mat lagar man själv. Numera finns ingen annan bofast befolkning än en tillsyningsman från Naturvårdsverket men ända in på 60-talet bodde flera familjer på ön som då hade en egen skola. Dessutom finns en ständigt bemannad radarstation på ön. Dominerande växtlighet är tall och backsippa. Ön ser ut som en paj med insjunkna mitt. Engström har beskrivit hur lite av öväder på havet runtomkring man märker innanför strandvallen. Runt nästan hela ön löper en vidunderlig sandstrand. Det går att gå på denna runt ön – jag har själv gjort det – men det är en promenad på

mellan två och tre mil för ön är en mil lång och sex km bred. Det är en egendomlig känsla att se ut över milsvida stränder utan en enda människa.

Det finns mycket att se på ön och den intresserade uppmanas att läsa Albert Engströms bok med samma namn Gotska sandön. Men – det finns ingen hamn – knappast ens en acceptabel ankarplats – så en segelbåt ligger ytterst osäkert. På museet på ön finns en målande beskrivning av ett haveri

vindkantringar.” Trots Plyms extremt stora erfarenhet, han hade med sin båt tidigare fullföljt ett av historiens värsta Fastnet Race, fick man ett överfallsväder under uppehållet på ön, tvingades ut till havs i en vind på mellan 14 och 17 m/sek och tvingades stanna där i mer än 40 timmar!

Så – segla inte till Gotska sandön på egen köl. Ön är värd ett besök under lugnare former än vad en ständig oro för båten med kvarlämnad ankarvakt och vindkantring medger. Men jag rekommenderar verkligen en resa dit med passagerarbåten, varför inte som en gruppresa i klubbens regi under någon av vårens långhelger.

Häng på. RED.

Foto: Uddens Bildarkiv

med en fritidsbåt och Gustav Plym har i sin svenska översättning av klassikern Hårt väder till havs vittnat om ett tillbud. Han skriver bl.a. : ”Som bekant saknar emellertid Gotska Sandön varje hamnmöjlighet och man måste anpassa tiden för en segling dit, så att vädret är någorlunda stadigt. För att man skall kunna göra en länge exkursion i land och lämna båten förankrad vid stranden måste man vara åtminstone någorlunda säker på att det inte blir några plötsliga

Plats i jolleskjulet?

Om du vill ha plats i jolleskjulet skall du kontakta hamnkapten. Då blir du i mån av plats tilldelad ett fack i jolleskjulet. Vi vet att en del bara stoppar in sin jolle på en ledig plats. I vår kommer platserna att märkas upp ordentligt. Den som ligger på fel plats lyfts ut. *RED.*

Vad gör vi i ungdomssektionen

- Gisela berättar

Jag har bara varit med på seglarlägren de senaste åren, på grund av att jag har tränat gymnastik fyra gånger i veckan. Tidigare var jag med i gruppen Knipan med Ingrid som är en toppenledare. 1997 års läger var det bästa lägret hittills mycket beroende på att vi fick segla Laser. Våra ledare var toppen som lät oss segla hur mycket vi ville. Det var verkligen bra att vi fick låna två Laserbåtar från Mälärhöjden. Detta gjorde att vi kunde segla så mycket som vi gjorde. Det var en utmaning att segla Laser. Spännande var det också eftersom vindarna tog i den sista dagen. Nu i vår hoppas jag att få börja segla igen i Knipan, då jag inte kan träna gymnastik lika mycket som tidigare. Speciellt kul känns det när det nu finns Laserbåtar i klubben, för jag gillar fart.

Gisela Engelbert – Knipan

Raffelande slutspurt i 1998 års Mauritz Minne Johanna och Sandra tog en seger

Vinden var laber, luften var ljummen då 1998 års Mauritz Minne gick av stapeln i mitten av september. En ny bansträckning av årets Minne hade lagts upp av Bengt Niklasson. Den tidigare banan med oftast långa sträckbogar och rundning vid Kanan hade i år bytts ut mot en lika lång men betydligt mera varierande bana. Starten var traditionsenligt utanför varvsudden och följde i stort sett den gamla banan ända bort till Rödskärsprickrn. Där vände flottan och seglande tillbaks för att efter ett antal publikvänliga rundningar på Vårby och Fiskarfjärden gå i mål på Stora holmens NV spets på Jungfruholmarna. Starten skedde med omvänt LYS vilket ledde till en raffelande slutspurt. Tio båtar kom till start. Ett antal meriterade Mauritz Minne seglare hade redan före start kastat in handduken och dök aldrig upp. För tuff konkurrens kan man misstänka. En båt som däremot dök upp på denna segling var de debuterande unga tjejerna Johanna och Sandra som i sin nyköpta Stortriss pep iväg först av alla med sitt LYS på 0,83.

Bosse och Anita drog så småningom upp till ledning med pappa och barnen Niklasson tätt i hälarerna. Båtarna hade följts åt nästan hela seglingen och närheten sporrade bägge besättningarna. De långsmala låg en bit efter och smidde planer. Vinden var fortfarande varierande och stundtals enerverande. På länsen från Vårbyviken ner till Fiskarholmen gällde det att hissa upp rätt tøj, sitta still i båten samt att knipa varenda kåre som gick att finna.

Men som väntat kom de långsmala på upploppet och spänningen blev stor. Ordföranden med familj som just köpt sin Rapid kom farande i full karriär och efter kom familjen Hansson i sin M-30:a. Niklasson:s Fortissimo gjorde ett försök att stoppa "ordis" framfart, men förgäves. M-30:an lyckades pressa sig förbi Bosse och Anita men inte längre. Resultatet kan avläsas här bredvid.

Johanna och Sandra stängde grinden efter ett envist seglande i sin Stortriss och vann kanske den viktigaste segern av alla. Gissa vilken?

Bosse Jansson

Den andre i raden av hedersmedlemmar som lämnat oss är Bosse Jansson.

Bosse, som enrollerades redan den 1 februari 1953, blev hedersmedlem 1993. Mest känner vi Bosse som en småbåtsåkare och fiskare, med näsa för hyggliga gösar bl. a ute på Fiskarn. Går man längre tillbaka i tiden finner man dock att han haft åtminstone en större gryta av elegant snitt. Men som sagt det är som fiskare vi mer sentida medlemmar känner honom bäst och då inte sällan i sällskap med hunden Smulan.

Då längd och bredd på fångsten varierade stort blev det allt som oftast några läckerbitar över till Arne Ws katt, som torde ha Bosse att tacka för många skrovsmål under årens lopp.

Lasse Forslund

Bosse och gäddan

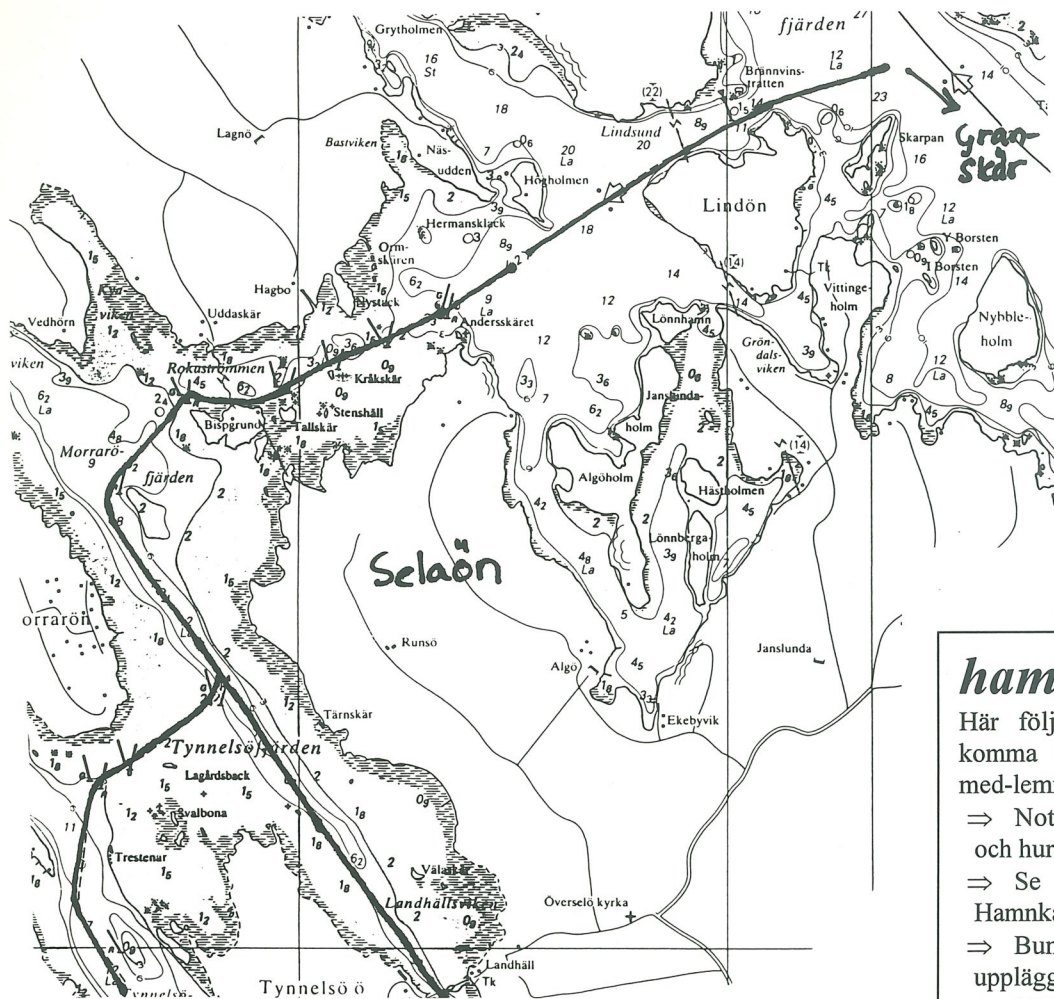
1998 -års Mauritz Minne

- 1 Lars/Ylva Forslund, Rapid
- 2 Bengt/Klara/Erik Niklasson, Fortissimo
- 3 Per/Birgitta/Joel/Albin Hansson/Falk M 30
- 4 Bosse/Anita Dahlqvist, Mistinguette
- 5 Mikael/Rolf/Stefan Magnusson
- 6 Göran med familj Krasse, Rival 22
- 7 Anders med kompisar Säflund, Albin 78
- 8 Mats Hansson/Lennart Peterson, M-22
- 9 Urban/Kerstin Fredriksson, S 30
- 10 Johanna och Sandra Jansson, Stortriss

Detta år, Jubileumsåret manar vi alla seglande båtar i Sällskapet att ställa upp på Mauritz Minne. Har ni inte segel så kom ut till Jungfruholmarna.

Leder i Mälaren - del 2

BRÄNNVINSTRATTEN - TYNNELSÖ

Strängnäs. På södra Tynnelsöfjärden finns några trevliga klubbholmar och på Tynnelsö finns ett slott som är värt ett besök. Där finns också ett levande jordbruk med egen linfärja från Selaölandet. Väl nere på södra Tynnelsöfjärden hakar man på leden österut mot Stallarholmen, kanske för en middag på Vårdshuset och för vidare färd mot natthamnen i Herrestaviken. Lycka till på tredje vägen västerut!

hamn & varv

Här följer några små saker att komma ihåg för gamla och nya medlemmar.

- ⇒ Notera hur båten står i vaggan och hur kölpallningen är placerad.
- ⇒ Se över förtöjningarna. Hamnkaptens ger besked.
- ⇒ Bunta ihop och märk uppläggningsmateriel.
- ⇒ Glöm ej den obligatoriska städdagen 20 maj kl. 18.00
- ⇒ Mastkranen kan inte användas under sjösättning och upptagning.
- ⇒ Vid på- och avmastning skall masten föras mellan kranens bägge ben. Annars skadas vajern uppe vid linskivan.
- ⇒ Ligg ej längre än nödvändigt vid mastkranen.
- ⇒ Om returburkstunnan är full – tag med burkarna hem. Likaså soporna.
- ⇒ Håll snyggt i sopskjulet.
- ⇒ Största storlek på båt som kan tas upp är: max 4,5 ton och max 1.70 m djup.
- ⇒ Kölpallning för segelbåt skall vara 30 cm höjd samt max 50 cm bredd. För motorbåtar gäller bockhöjd 60 cm.
- ⇒ Lägg jollen på *din* plats i jolleskjulet

I förra årets nummer av Mörten inledde Bengt Niklasson en liten serie om udda leder i Mälaren. Då fanns leden ett stenkast från klubbhamnen. Den här gången får vi dra oss en bra bit västerut, bortom Granskär och Killingen.

Att ta sig västerut i Mälaren innebär normalt att två alternativ erbjuds vad gäller rutt. Antingen går man stora färleden mot Västerås och passerar då genom Hjulstabron eller också väljer man det södra faret via Stallarholmen. Bägge lederna är tråkiga och erbjuder mycket lite omväxling. Tänk på de stackars Strängnäsbatarna som antingen kan ta tarmen västerut mot Torshälla eller tarmen österut mot Björkfjärden. Inte speciellt upphetsande. Jag tror det var av just den anledningen som båtfolket i Strängnäs tog initiativ till att pricka ut leden mellan Tynnelsöfjärden och Arnöfjärden via Rokaströmmen och på så sätt få ytterligare en väg ut. I

detta fall når man Norra Björkfjärden utan att behöva gå via Stallarholmen. För oss Stockholmare innebär det att vi kan göra en trevlig helgtur Selaön runt. Man startar från Stockholm och går norra vägen förbi Hässelby - Norrsundet - Granskär - norr Selaön via Rokaströmmen vidare ner efter Selaöns västsida - genom Stallarholmsbron och vidare hemåt södra vägen. Om vi färdas från öster mot väster så startar leden vid den lilla ön Brännvinsträtten som ligger norr om Lindön och väster om Arnö utmed lilla leden upp mot Hjulstabron. Själva Rokaströmmen är smal men väl utprickad. Det var värre i mitten av 80-talet när jag för första gången tog mig igenom utan prickar. Då gick vi på känn. Efter den trånga passagen kommer man ut på Tynnelsöfjärden. Leden delar upp sig i två spår - det östra som leder söderut mellan Tynnelsö och Selaön samt det västra som är den rakare vägen ner till

Tekniktipset II – bli vän med ditt kölsvin!

I förra Mörten visade vi hur man med "Kokett" kunde tillgodogöra sig värmen från motorn. Råvaran till Kokett kräver dock en viss kontinuerlig värme under en längre period för att kunna mogna – det vet ju var och en som jäst egna produkter, bullar m.m., tidigare. Detta kan avhjälpas med uppfinningen Kölsvinet som är varje miljömedveten båtägares självklara val. Svante Sjöberg förklarar.

Trots Skärgårdsstiftelsens insatser med sopmajor är det inte alltid lätt att bli av med soporna. Lösningen är att själv kompostera, en teknik som rätt använd ger en helt lukt och flugfri nedbrytning av allt organiskt nedbrytbart avfall som matrester och latrin. Och visst finns det plats i båten, hur många utnyttjar utrymmet under durkarna?

Metoden påminner om s.k. Multrumanläggningar som ni hittar bl.a. på Jungfruholmarna. Avfallet tillförs en svagt lutande tank där avfallet som slutprodukt ger en doftlös jord utmärkt för blomlådor och rabatter.

För att Du skall kunna ta ditt miljöansvar på detta sätt behöver din båt ett ordentligt kölsvin. Bäst är traditionella skrov med nedbyggd köl.

Är båten av trä behöver utrymmet kläs in med plast. Bäst är segelbåtar såsom Fortissimo och IF som har ett djupt kölsvin vilket sluttar akteröver. I den båt där EBS tekniska kommitté utvecklat idén – med stöd från NUTEK – har vi lagt toaletten i förpiken och en avfallstrumma för matavfall midskepps i höjd med pentryt. Längre akteröver leder en lucka i durken till jäsutrymmet där husmor kan jäsa sin deg om inte mer högprioriterad aktivitet tar utrymmet i anspråk. I kölens akterdel strax över det s.k. sambordet har en dräneringslucka tagits upp för att kunna tömma ut jord på hösten. Systemet kräver tillstånd av hälsovårdsnämnden i den kommun där du tillbringar merparten av sommarsäsongen. Själva har vi sökt både i Stockholm och Värmdö för säkerhets skull. Vi har prövat "Kölsvinet" under hela sommaren 1997. Det var en fröjd att slippa illaluktande septictankar och jagande efter sopstationer i land. Genom durken spreds en behaglig värme som även har utnyttjats under uppläggningsen. Det visar sig nämligen att Kölsvinet fungerar under vintern om kölens isoleras. Dessutom puttrar det så mysigt från jäsutrymmet och får en att

Redaktionen kan nu avslöja att ide'n redan provats av marinen. Från ett gammalt kopparstick av Rutger Påål ser vi här på bilden hur några skeppsgossar sitter och matar ett liknande system det artikelförfattaren beskriver. I marinens ekoprocess fanns även den levande grisen med vilket med stor sannolikhet höjde verkningsgraden. Artikelförfattaren visar ovan på ett utomordentligt sätt hur systemet anpassats till fritidsbåten. Gammal kunskap i modern tappning.

Sampanen blir Bojeka

Det smått sägenomspunna flytetyg som några av klubbens medlemmar, med hjälp av sjöpolisens släpade hem till klubben för två år sedan genomgår vid denna tidnings pressläggning en rejäl ombyggnad. Båten köptes av sjöpolisens båt-klubb för 1500:- och intentionen var att göra bojeka av henne. Att det i köpet ingick utresa från slussen med Stridsbåt 90 till den dåtida förtöjningsplatsen gjorde inte båten mera svårsåld.

Nåväl, arbetet är nu igång. En hel del plastningsarbeten är nödvändiga, ett stativ för en ny vajerwinch måste konstrueras och byggas. Slutligen väntar ommålning. Om arbetet inte redan är avslutat när ni får denna tidning kommer vi att kalla till arbetspass framöver.

tänka på kommande kluckande.

Genom Kokett och Kölsvinet har EBS visat att även en liten klubb kan ge väsentliga bidrag till vår miljö. Klubbens tekniska kommitté har därför inte bara åtal att vänta utan är också nominerad till Kryssarklubbens stora miljöpris 1998. Vi håller tummarna.

Lyrikhörnan

*Det var så fint därinne i viken
Bland båtar, bryggor och boden för
liken*

*Lummig värme, på vattnet
sällan mer än en kåre
Många vårar stod jag där och gned
På båten som en däre.*

*Jag minns den tiden som i går
Jag minns doften av kaffekask
polish och klor.
Och pusten från dasset i klubben
kom lagom till lunchen med nubben
- en fest för sjösatt båt och lusten
att få segla längs kusten.*

*Det var så fint därinne i viken
Bland båtar, bryggor och boden för
liken.*

*Svarta nakna stammar, gula löven
på backen, kallt som fan om röven.
Mången höst det sved i skinnet
När vi tog upp – med minnet
ännu fyllt av sommarbrisen*

*Jag mins den dagen som i går
en höstdag – då kom krisen.
Båten hade vuxit, blivit alltför stor,
för stor för både slip och kärra.
Men ej för kran på Dalbo firma terra.
Så där uti en vagga
sedan dess hon syns på vintern slagga.*

*Det är så fint här ut på Dalbofjärden
man ser ju nästan hela världen.
Här friskar vinden från nordväst
och på våren frusen går jag mest
och snackar om hur bra det var i viken
den där, där boden fanns för liken.*

Thomas Rönström

Thomas Rönström ligger nu med sin RB – 98:a Dea vid Dalbo Båtsällskap. Redaktionen är ytterst rörd över denna lyriska tillbakablick mot den forna hamnplatsen. EBS: are är han fortfarande i alla fall. Det är skönt att höra. Tack Thomas.

Litet Sällskap med blygsamt kappseglande - men med STORA PRISER.

Det är ju inte så många som får se våra kappseglingbucklor på nära håll. Därför tycker Lasse Forsslund att det är på sin plats att ni alla skall få veta lite mer om de två ständigt vandrande bucklor som vankas segrarna.

EBS har ju - vilket kanske inte alla vet - en gedigen kappseglingstradition. Låt vara att kappseglandet länge fick ske under Göstastanderten eftersom EBS inte var med i seglarförbundet. Jag kan bara nämna namn som Tore Stark (26 år i EBS styrelse varav 16 som ordis), Alex Johansson, Gösta Andersson och Arne Westerling

Hur var det då med de två ständigt vandrande bucklorna? Ja, om vi skall börja med den riktiga godbiten - EBS vandringspris i Mauritz Minne - så är det en imponerande pjäs, som donerades av Arne Westerling 1984. Någon spjuver döpte den raskt till Herr Arnes buckla. Arne hade själv vunnit den som EBS vandringspris för M22:or genom tre raka segrar åren 1958 - 1960 i M 22 nr 114. Genom sin donation ville Arne premiera vinnaren i vår distanskappsegling, men också hedra Mauritz Gustavsson, som då gått vidare till en högre dimension.

Mauritz var med i Sällskapet från starten år 1924 och satt i styrelsen redan 1927. Därefter följde en gedigen insats i Sällskapet. Eller vad sägs om 19 år som kassör, 10 år som hamnkapten samt ett tjugotal år som revisor, inalles bortåt ett halvsekel. Även EBS nuvarande ordförande träffade då och då Mauritz nere i hamnen under senare delen av 70-talet. Priset i vårt Sillkör instiftades så sent som 1997, när EBS vårsegling väcktes åter ur en 10-årig Törnrosasömn. Priset är en fin buckla - Krooks vandringspris - som ursprungligen erövrades av Alex Johansson på 20-talet. För ca 20 år sedan hörde Alex Änka av sig till vår dåvarande ordförande Åke Larsson och förklarade att Alex prissamling - en rejäl låda - mest samlade damm och var i vägen. Kunde den inte komma till bättre nytta? Sedan har den vilat i väntan på rätta tillfället att så smått börja tulla på den. Styrelsen fick ett

osökt tillfälle att inleda tullandet när vårseglingen återupplivades.

Men EBS är ju inte bara historia, så välkomna att utmana undertecknad och Ylva samt Pia Frimodig - som för närvarande synar våra vandringspriser närmare - i 1999 års seglingar.

Vi är ju lyckligt lottade i Sällskapet då vi har en uppsättning mycket kvalificerade seglare. Sten Thorold, tvåfaldig svensk mästare i båtarnas båt - M 30, Per Hansson med ett antal andraplatser i SM för M 22 samt Pia med en del framskjutna placeringar i SM för såväl M 22 som M 30, för att nu bara nämna några av dem.

Vissa blir näst intill saliga av segerns sötma. Den unga damen Astrid har just mottagit vandringspriset för segern i 1998 års Mauritz Minne. Gissa hur Astrids pappa såg ut?

Foto: Lars Rosenblom

Januari 1999. Mastförrådet på Norrsundets båtklubb brinner ner. Där förvarades 14 master värda 25-30 000 kr/st. Sju master var försäkrade i Svenska Sjö. Förutom självriskan på 1 500 kr behöver mastägarna inte stå för mer än 10 procent av materialkostnaden. Andra bolag gör avdrag på 20-50 procent i motsvarande fall.

Din kontaktman: *Jan Olof Gustafson*

Svenska Sjö är Båtoorganisationernas Egen Försäkring för medlemmarna i Svenska Båtnationen, Svenska Kryssarklubben, Svenska Seglarförbundet, Mälarens Seglarförbund, Navigations-sällskapet, Kungliga Svenska Segel Sällskapet, Kungliga Motorbåt Klubben och Sallsjön-Mälarens Båtförbund.

Bäst när du behöver den

Svenska Sjö skyddar dig bäst då olyckan är framme. Du får hjälp av professionella skadereglerare som ger dig bästa service. Tala med din kontaktman eller ring Svenska Sjö i Vaxholm.

försäkrar din båt bäst
Svenska Sjö AB, Box 266, 185 22 Vaxholm.
Tel 08-541 330 30. Fax 08-541 328 92.
www.svenskasjo.se

Inför 75-årsjubileumsåret 1999

Alla medlemmar är hjärtligt välkomna !

Sjösättningsbankett!

Lördagen den 8/5 -99, ca 16.00, ska vi fira att EBS blivit 75-år och att alla båtar sjösatts. Grillfest blir det på hamnplan. Vi bjuder på en köttbit med sallad och vin/öl till.

Anmälan senast 26/4-99 till Pia 6406716 eller Carina 7445805. Anmälningslista finns även i klubbhuset. Det går också bra att ringa någon i styrelsen.

Seglingsevenemang!

- Vi inleder med en **Jubileumssegling** ute på Jungfruholmarna lördagen den 5/6 . Seglingen kan följas från holmarna där aktiviteter ordnas under dagen.

Under kvällen fortsätter festligheterna med knytis-middag samt bar och självklart kan ni senare svänga era lurviga till **levande musik**.

Alla medlemmar är välkomna ut till Jungfruholmarna. Det går att ta sig till Jungfrusund med kommunala färdmedel! Därifrån kan hämtning ordnas.

Anmälan till seglingen och till festen görs senast den 31/5-99 till Pia 6406716 eller Carina 7445805.

- Vår traditionella höstsegling "**Mauritz minne**" får ni heller inte missa!

Den startar utanför Lindholmen och är en distanssegling med målgång vid Jungfruholmarnas västra udde.

För dem som så önskar har vi en gemensam regattafest på kvällen med knytis.

Anmälningslista i klubbhuset!

Sist men inte minst får ni boka in 75-årsfesten

Årsfest den 20 november – det återkommer vi om !

Väl mött !

Segla och motorera vackert i sommar!

EKENSBERGS BÅTSÄLLSKAP

Hemmahamn: Mörtviken

Adress: Box 44052, 100 73 Stockholm, telefon: 08/6459844, Pg 601639-8